

DALTONSKÁ ŠKOLA – DALTONSKÝ PLÁN

Helen Parkhurstová (1887 – 1973)

První škola 1919 ve městě Dalton, Massachusetts, USA

Střední experimentální škola pro dívky i chlapce

„**Předmětové okrsky**“ v učebnách podle ročníků – možnost individualizace a samostatné práce

- Učební látka je předem stanovena, dána osnovami
- Smlouva žáka s učitelem -program práce na jeden měsíc pro každý předmět zvlášť
- Strukturované pracovní návody, bibliografické údaje, pokyny pro splnění ústních i písemných prací
- Společná výuka hudební, výtvarné, tělesné výchovy, ručních prací
- Kontrola práce žáků – písemné testy, zkoušení, opravy
- Učitel je v příslušné odborné pracovně rádcem, laborantem i hodnotitelem.
 - Sestavuje a zadává měsíční úkoly, vysvětluje je, upozorňuje na problémy, odpovídá na dotazy, radí, reviduje písemné úkoly, hodnotí, zkouší a usměřňuje práci žáků (rozptyl)

Nedostatečné opakování látky, učivo málo prodiskutováno, častější kontakt s učitelem, převaha písemných zdrojů, nesystematické získávání poznatků. Málo příležitostí pro sociální výchovu

Winnetská soustava, C. W. Washburne (1889-1968)

Současná daltonská škola

- **Asociace daltonských škol** (Chalabalova, Křídlovická, Mutěnická, Husova – Rašínova), spolupráce s holandskými partnery

Dalton International

Daltonské edukační prostředky

Rozhovor v kruhu

Pracovní tabule

Kontrolní tabule

Uspořádání třídy, centra aktivity

Balíček denního režimu

Extra úkoly

Principy daltonského vyučování:

Svoboda, samostatnost, spolupráce

SVOBODA (volnost)

Výklad svobody jako respektování svobody jiného člověka, svoboda jako reakce na donucování ve škole tradiční

Svoboda bez omezení znamená, že se dítě stane otrokem špatných návyků, je sobecké

Svoboda volby spojená s odpovědností za tuto volbu

Volba tempa práce a pořadí úkolů ze zadaného penza

Dítě se rozhodne, zda požádá o radu a jaký si vybere zdroj pomoci

Pracuje samostatně nebo ve spolupráci

Volí si čas, který ke zpracování úkolu potřebuje

V pohovoru s učitelem a s rodiči se sjednává míra volnosti a odpovědnosti

SAMOSTATNOST

Samostatná práce na úkolech, práce bez toho, že by se dítě pořád na něco ptalo

Samostatné hledání cesty jak řešit úkol

Samostatné myšlení- žák se stává aktivní silou vlastního učení

Osobité, originální, tvořivé přístupy k práci

Vlastní prostor pro práci

Vlastní rozhodování a odpovědnost

Řešení problémů mezi dětmi, učitel až na konec

Prožitek uspokojení ze zvládnutého úkolu

Pravidla pro samostatnou práci:

Odložení pozornosti

Požádat o pomoc až po vyčerpání všech možností

Uložení potřebných materiálů

Označení splněných úkolů

Kontrola samostatné práce

Kontrolní test

SPOLUPRÁCE

Vyžádaná spolupráce, ohled na práci druhého

Výběr spolupracovníků

Spolupráce, nikoli opisování

Naučí se vysvětlovat, ne sdělit výsledek

Děti se učí tvořením a kladením otázek, hledáním řešení

Děti se učí pravdomluvnosti, čestnému jednání

Úkolem není co nejlepší hodnocení dítěte, ale jeho přiměřený optimální rozvoj